KURJER WARSZAWSKI

D. 1. Maia.
SOBOTA.
ROK 1830.

№ 117.

WSPOMNIENIA.
Koronacja Anny Jagielonki 1576.

Królewsko Warszawskie Towarzystwo Przyiacioł Nauk na wczorajszem posiedzeniu, wymownemi usty szanownego *Prezesa* zdaiąc sprawę z usilnych swoich czynności skierowanych do powszechnego dobra, ogłosiło ośm zadań i wskazało 5 przedmiotów do rozpraw, które hojnie nagradzać przyrzeka z darów przeznaczanych mu dorocznie, szczodrotą Najiaśniejszego PANA. W przyszłym tygodniu ujrzy stolica Królestwa, pomnik tak gorąco upragniony, tak długo czekany, pomnik święcony chwale Polski, chwale Kopernika. Nader silnie wszystkich zaięła część oddana pamięci Woronicza przez Xięcia Woiewodę Adama *Czartoryskiego*, wezbrane uczucia serca najprostszego szukaią wylewu, i takich to uczuć najszczerszym tłómaczem, takich wrażeń słuchaiącej wymownego głosu tego powszechności najtkliwszym były wypadkiem, dawno iuż w tem Zgromadzeniu nieznane, niesłyszane ieszcze w murach domu *Staszica*, a długo wczoraj ponawiane oklaski. — Ogólnem iest życzeniem aby ta mowa wystawiaiąca życie *Woronicza* czci godnego Kapłana, prawego Obywatela, wzorowego Poety i Mówcy drukiem upowszechnioną została.

Jle była wielbioną ś. p. *Marja z Tańskich Hermanowa*, dowodzi wczorajsze przeprowadzenie Jej zwłok na miejsce wiecznego spoczynku. Znaczna liczba znakomitych osób, mnóstwo przyiacioł, i mnóstwo tych którzy przez nią byli wspierani, postępowali za trumną, aięki rozlegały się w smutnej chwili w której szanowne zwłoki ziemi oddane zostały!

Za 100 zł: w Listach Zastaw: nieliczący w to wartości kuponu wynoszącej zł: 1 gr: 12 2/3, procent 4, żądaią zł: 98 gr: 10, daią zł. 98 gr. 7 i pół. — Obligacje Udziało: żądaią zł: ..., daią 395. — Za Dukaty holen: nowe żądaią zł: 19 gr: 22, daią 19 gr: 18. — Za Assygnaty Rossyjskie 100 Rubli żądaią zł: 181, daią zł: 180.

Wyszły w Drukarni F.S. *Dmochowskiego* dwa nowe dzieła: 1) Drugi oddział wybranych Romansów *Waltera-Skotta* i *Dukanża*, obejmuiący Romans Waltera-Skotta *Rozbójnik morski*, tomów 4. 2) Trzeci tomik oddziału 1go wyboru *Podróży* obejmuiący Podróż do *Moroko*. Stosownie do prospektów Prenumeratorowie, mogą te dzieła odebrać w Kantorach za złożeniem prenumeraty na oddział następny, to iest na Romanse zł. 10, a na Wybor podróży zł. 9. Prenumeratorowie odbieraiący w Kantorze Drukarni, zechcą się udać teraz na ulicę Elektoralną pod Nr 795 na przeciw dziedzińca Banku Polskiego do domu Wgo *Raszke*, dokąd się Drukarnia od Kwartału przeprowadziła.

Przybyli do Warszawy brat i siostra *Szmitowie* (Schmidt) Hollendrzy, z zbiorem kilku gatunków *Węźów i Krokodylów*, które w umyślnie sporządzonej szopie na *Nalewkach* za Ogrodem Krasińskim okazywać maią zamiar. — Ciż są nadzwyczajnego wzrostu, Pan *Szmit* bowiem iest wysoki na 7 stop i 2 cale miary bawarskiej, a siostra iego 20 lat dopiero licząca, iest 4 cale od niego ieszcze wyższą.

Tom 3ci *Encyklopedji popularnej* obejmuiący w sobie *Statykę* i *Dynamikę*, iuż wyszedł z druku.

Wkrótce w Teatrze Narodowym wystąpi na scenę JPani *Nowakowska* Małżonka Artysty Drama: tegoż Teatru; a JP. *Smochowski* Artysta Drama: Teatru *Lwowskiego*, przedstawi kilka rol gościnnych.

Chociaż *Fraszka* a przecież z upodobaniem przyiętą została wczoraj w pierwszem iej przedstawieniu w Teatrze Rozmaitości. To dziełko nieraz może zabawić Publiczność. Zapytano o tłumacza (bezimienny). JPanna *Chojnacka* dokładnie przedstawiła główną rolę. Przywołani wszyscy graiący Aktorowie.

Od 3ch tygodni, w *Paryżu* modnym iest *Mazurek*, który był granym d. 27 z. m. na Koncercie danym w tejże stolicy przez JP. *Wojciecha Sowińskiego*. Ten Koncert był bardzo świetnym. Wspomniony Mazurek w tych dniach ma być przysłanym do *Warszawy*.

Marjanna Nowakowna lat 16 maiąca, urodzona w wsi *Domaniewie* a we wsi *Maciszewicach* Woiewo: Kaliskiem zamieszkała, powziąwszy nienawiść przeciwko *Malinowskim* Dzierżawcom w tejże wsi w karczmie po spaleniu się dworu mieszkaiącym, u których w służbie zostawała, w dniu 30 Sierpnia 1827 r. porą wieczorną zatliła płat, weszła po drabinie na dach karczmy, włożyła między snopki żarzący się ogień i tym sposobem stała się sprawczynią nie tylko pożaru, przez który w zabudowaniach i rzeczach na złp. 6053 szkody zrządziła, ale nad to czyn iej o mało niestał się przyczyną śmierci dziecka *Malinowskich*, iuż z pomiędzy płomieni przez Mateusza *Marczaka* Włościanina wyratowanego. Takowy postępek obwiniona dobrowolnie naprzód przed poszkodowanym, a później przed Sądem wyznała. Sąd sprawiedliwości karzącej Woiewództw Mazowieckiego i Kaliskiego rozsądzaiąc sprawę tę, wyrokiem pod d. 6 Kwietnia r. b. zapadłym, *Marjannę Nowakownę* za zbrodnią podpalania tak własnem wyznaniem iak i zbiegiem okoliczności przekonaną, z mocy Art: 2 uchwały Sejmowej z d. 3 Czer: 1825, niemniej Art: 31, 23, 41, 42 Kodexu Kryminalnego Polskiego na karę *więzienia warownego przez całe życie* z skutkami kar, z zaostrzeniem oprowadzenia po trzykroć z miesięczną przerwą po miejscu spełnionej zbrodni, i za każdym razem odebrania rózg 25 skazał.

Exemplarz *Przysłów narodowych Wojcickiego* został przesłany w tych dniach do Bibljoteki Królewskiej w *Paryżu* przez Wydawców onegoż Panów *Huguesa i Kermena* tutejszych Księgarzy.

Podpisany ma zaszczyt oznajmić Prześ: Publiczności, iż od iutra będzie sprzedawał *Lody* na porcje, oraz *Pącz Rzymski*, i przyjmuie wszelkie obstalunki w tym rodzaiu w Hotelu Rzymskim przy ulicy Miodowej pod Nr 492.

Alexander Conti.

Dziś rano ciepła stopni 7. Wczoraj w połu: 14.

Z Radomia d. 27 Kwietnia.— Od 2ch tygodni bawi u nas towarzystwo Artystów Dramatycznych Polskich, pod przewodnictwem P. *Raszewskiego*, lecz zdaie się iż iego zamiarem iest, nudzić nas ciągłem przedstawianiem małych fars, bez najmniejszej doskonałości, tak iż zaledwie kilka sztuk osądzićby można godnemi widzenia. Prawda że miejsce nie iest odpowiedniem na wielkie wystawy, ale tę przykrzącą iednostajność bardziej temu przypisać należy, iż w większej części towarzystwo nawet z miernych nieskłada się talentów. W żadnym zaś względzie zastosować tego nie można do Państwa *Lasockich*, którzy sami tylko grą swoią na względy Publiczności zasługuią, Pani *Lasocka* bowiem w operach dała widzieć swój znakomity talent, ozdoba tego towarzystwa wznosi się iak kwiat piękny śród poziomych zarośli. P.

Lasocki o którym nieraz zaszczytnie wspominały pisma perjodyczne Krakowskie, okazał się iako niepospolity Artysta, który ukształcony na dobrych wzorach może być kiedyś chlubą ojczystej sceny. W przedstawionej Melodramie *Życie Szulera*, wspomnieni okazali co może piękna zdolność pomnażana ciągłem usiłowaniem. Jeszcze zasługuią na uwagę PP. *Oliwiński*, *Raszewski* i Pani *Elsner*, którzy częstokroć słuszne od Publiczności odbieraią pochwały.— A. S. ———

W okolicy *Hamburga* rzeka *Elba* ciągle iest wezbrana, przezco tameczne piękne pola są uszkodzone. — Dnia 7 z. m. znajdowała się ieszcze kra w porcie *Chrystjanji* w *Norwegji*. — Gdy Król Francuzki odbywał niedawno rewje wojska na polu *marsowem* w *Paryżu*, pewna Dama zbliżywszy się do Monarchy padła mu do nóg i podała prośbę, którą Król uprzejmie przyiąć raczył, utrzymuią, że ta Dama iest Małżonką pewnego Sędziego który wpadł w niełaskę. — Admirał *Dipere* udał się z *Tulonu* ku *Algierowi* dla rozpoznania tamecznych brzegów. Port *Marsylji* iest teraz napełniony okrętami, między nimi znajduie się 300 naiętych okrętów transportowych.— Przybył okręt handlowy z *Alexandrji* do *Marsylji*, będący na tym okręcie ponawiaią zapewnienie, że *Wice Król Egiptu* uzbraia się przeciw *Algierowi*. — Wszyscy Konsulowie znajduiący się w *Algierze* sposobią się do podróży. Dej Algieru iest dokładnie uwiadomiony o całym planie Francuzów, oddaie się on Opatrzności BOGA i łascę Proroka. Za głowę każdego ieńca Francuzkiego która Deiowi dostawioną będzie, ofiarował 50 cekinów, zresztą spodziewa się także, że susza i upał iakie panuią w tym kraiu, zniszczą powiększej części wyprawę Francuzką. — Po przybyciu kurjera Portugalskiego z *Lisbony* do *Madrytu*, odebrał rozkaz Poseł Hiszpański przy dworze *Lisbońskim*, aby natychmiast wrócił do *Madrytu*; powód tej nagłej zmiany dotąd niewiadomy.— Słychać że Dej *Algieru* kazał wszystkie swe skarby wywieść w głąb kraiu. Z iego mieszkania iest urządzone podziemne wyjście aż za miasto aby w przypadku niebezpieczeństwa mógł się oddalić. W iego *Seraiu* znajduie się ładna *Hiszpanka* którą niezmiernie kocha; na iej prożby udarował wolnością wielu *Chrześcjan*, a gdy bywa w złym humorze, ona zwykle gra na gitarze, co go ułagadza i wtenczas można od niego uzyskać uiszczenie każdej prożby!— Rząd Francuzki prosił rządu Hiszpańskiego aby port *Kartaieny* był pozwolony na skład potrzeb woiennych wyprawy przeciw *Algierowi*; dotąd ze strony rządu Hiszpańskiego nie nastąpiło zezwolenie, co bardzo obeszło Ministrów Francuzkich.—W *Anglji* niedawno zrobiono tak ogromy arkusz papieru że nim można okryć poł akra ziemi!— W *Ameryce północnej* ponowiono zakaz gier azardownych. Jeden z graczów zapłacił kary 500 dolarów zato że założył banczek *Faraona*. — Między kupcami Paryzkiemi rozeszła się pogłoska, iż Dwór Francuzki wchodzi w układy z Angielskim względem założenia osad na północnych brzegach *Afryki*. Jnne Mocarstwa nie będą zapewne przeciwne temu zamysłowi. Gdyby rzeczywiście taki był plan Francji, wyprawa Algierska miałaby istotnie cel wyższy i szlachetniejszy, a wypadek iej byłby tem pewniejszy, iż największej przeszkody mogliby się spodziewać Francuzi tylko od Anglików, gdyby wspólnie z niemi nie działali.— Doniesienia z *Grecji* o wrażeniu, iakie tam uczyniło wyniesienie Xięcia *Leopolda* na tron Grecki, nie zgadzaią się z sobą. Jedni twierdzą, iż tylko Turcy są z tego niekontenci że Grecy będą narodem niepodległym, a przeciwnie

Grecy raduią się, iż będą mieli Monarchę z ramienia Mocarstw pierwszego rzędu; drudzy zapewniaią, że i Turcy i Grecy nie są kontenci z tego wyboru. Pierwsi z powodu nienawiści ku Chrześcjanom, drudzy dla obawy, aby religja ich nie poniosła iakiego uszczerbku, gdy Monarcha religji protestanckiej na tronie ich zasiądzie. — Z listów pisanych z *północnej Ameryki* okazuie się, iż w czasie zeszłej zimy, która tak przykrą była w całej *Europie*, powietrze w tamtej części świata, aż do 2 Stycznia niezmiennie było łagodne. Godną także uwagi iest okoliczność ta, iż gdy w czasie ostatniego mokrego dla *Europy* lata, w *Ameryce* nadzwyczajne panowały susze, tak iż w wielu miejscach cierpiano niedostatek wody, a lasy wysuszone z łatwością się zapałały.

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Dąbrowski August Oby: 603 *Bielańska*, Jzbiński Marjan Oby:, Starzyński Józef Hrabia 584 *Długa*, Starnalski Prezes 570 *Długa*, Potocki Jan Oby: 556, Przechadzki Wincenty Oby: 551 *Długa*, Niemcewicz Tadeusz Oby: 613 *Wierzbowa*, Zalewski Franciszek Oby:, Gostomski Heronim Oby:, Rautenstrauch Jenerałowa 476 *Nowo-Senatorska*, Wosse Eugenja Jenerałowa 1346 *Mazowiecka*, Pruszak Konstan: Oby.

DONIESIENIA.

Utrzymuiąca Kawiarnią pod Nr 163 przy ulicy Nowomiejskiej na przeciw Podwala pod znakiem KAWA PETERSBURSKA, ma honor zawiadomić Prześwietną Publiczność, że od dnia 3 Maia r. b. grane będą u niej KWARTETA 3 razy w tygodniu to iest: w Poniedziałek i Srodę od godziny 6 do 10 wieczór, w Piątek zaś od godziny 4 do 8 wieczorem.

☞ Świeżych OSTRYG z Gdańska przybyłych dostać można w Hotelu Drezdeńskim przy ulicy Długiej Nr 556.

KWIT na Wadjum złp: 60, z Administracji wydany na imie Anny Kraszewskiej, zgubiony został, kto znalazł niech odda do Drukarni Kurjera Warszawskiego, gdyż za nieważny uznany został.

Potrzebny iest TERMINATOR do Handlu Żelaznego, który by umiał pisać po polsku i niemiecku; takowy może zgłosić się na Krakowskie Przedmieście pod Nr 440.

LOKAL na Szynk dogodny z Ogródkiem przy ulicy Sto Kryzkiej pod Nr 1341 w bliskości Nowego Swiata od S. Jana do naięcia. Wiadomość bliższą powziąść można przy ulicy Długiej pod Nr 574 przeciw Arsenału na 1m piętrze.

WIEŚ DZEWOSZKI wielkie, położona w Obwo: Gostyńskim Woiew: Mazowieckiem, odległa 1 1/2 wiorsty, od bitego traktu (szose) 3 mile od Portu Wisły, 1 mila od Miasta Kutna, 1/2 mili od Miasta Żychlina, 3 mile od Łowicza, w Gruntach w całej przestrzeni 1wszej Klassy, maiąca wszelkie zabudowania Gospodarskie nowo pobudowane, w części murowane z kamieni i gliny, Dwór drewniany porządny i Oleiarnią podobną, gontami pokryte wszystko w Towarzystwie Ogniowem zabezpieczone. Sad Owocowy od kilku lat nowo założony, tudzież 2gi miejszy stary, Siana pięknego dostatecznie, Borek Dębowo-Brzozowy i nieco Sosniny, Rzeka i Sadzawka w Dziedzińcu, z czystą hipoteką, iest z wolnej ręki do sprzedania lub w zamian za większą Wieś z dopłatą gotowizny. Wiadomość u Właściciela tejże Wsi na Gruncie.

Na Grzybowie Nr 1103 Lit: B. pierwsze i drugie piętro z wszelkiemi wygodami do naięcia od S. Jana.

☞ Potrzebny iest do Dzieci na Prowincją GUWERNER, rodowity Francuz lub Szwajcar, może się także zgłosić i Polak ieżeli posiada ięzyki a mianowicie Francuzki. Wiadomość powziąść w Hotelu Lipskim przy ulicy Bielańskiej u Szwajcara.

SZALE i CHUSTKI wełniane, podług najnowszych i najgustowniejszych wzorów francuzkich, niemniej Szlaki do Chustek iak najlepiej wyrabiane, w Fabryce JP. J. Blumel przy ulicy Jnflandskiej pod Nr 2214 Lit: F. są złożone w Składzie Kobierców przy ulicy Miodowej Nr 490 i takowe iak w Fabryce tak w tymże Składzie w równej i najumiarkowańszej cenie sprzedawane będą.

SUMMA 30,000 złp: w monecie srebrnej iest do wypożyczenia razem lub częściami na lat kilka. Wiadomość pod Nr 133 przy ulicy Dunaj na 2 piętrze.

Przy ulicy Długiej pod Nr 572 są 2 kuse kare Konie, młode, zdrowe, rosłe do sprzedania.

TEATR NARODOWY. Dziś na żądanie 2 raz *Xiężna* i *Paź* i 2 raz *Moraliści*. (Melodrama *Życie Szulera* odłożona.) Jutro 10 raz Op: *Kopciuszek*.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro 5 raz *Autor w Kłopotach*, 8 raz *Dwóch Mężów* i *Nowy Teatr*.

TEATR FRAN. Jutro *Fanszon*, *Rachunek Opieki*.